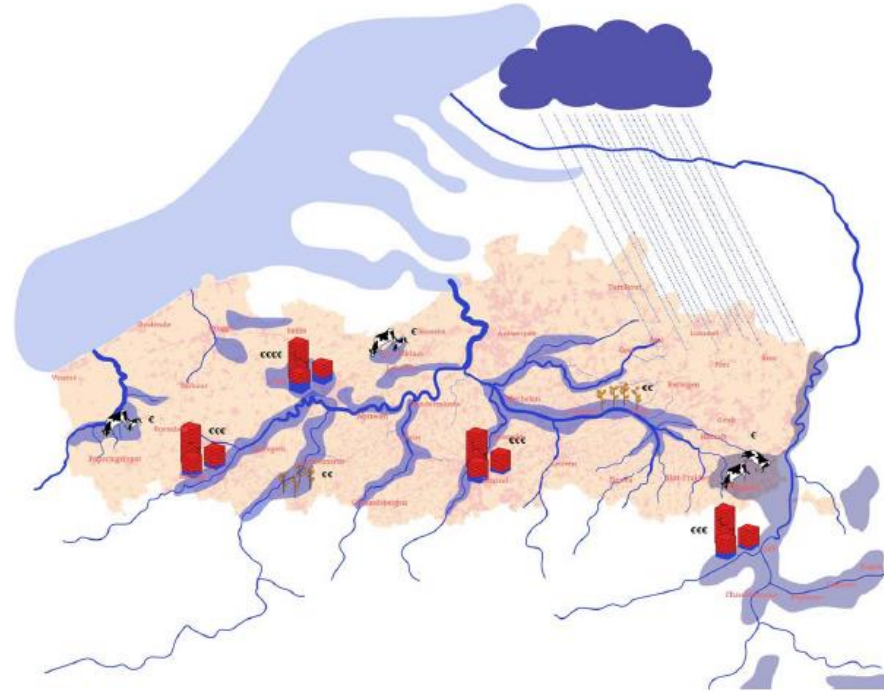

Implementatie advies 'Weerbaar Waterland'

Waterbom juli 2021

Meteen initiatief:

1. Impactstudie
2. Multidisciplinair expertenpanel

Voeren, 14 juli 2021

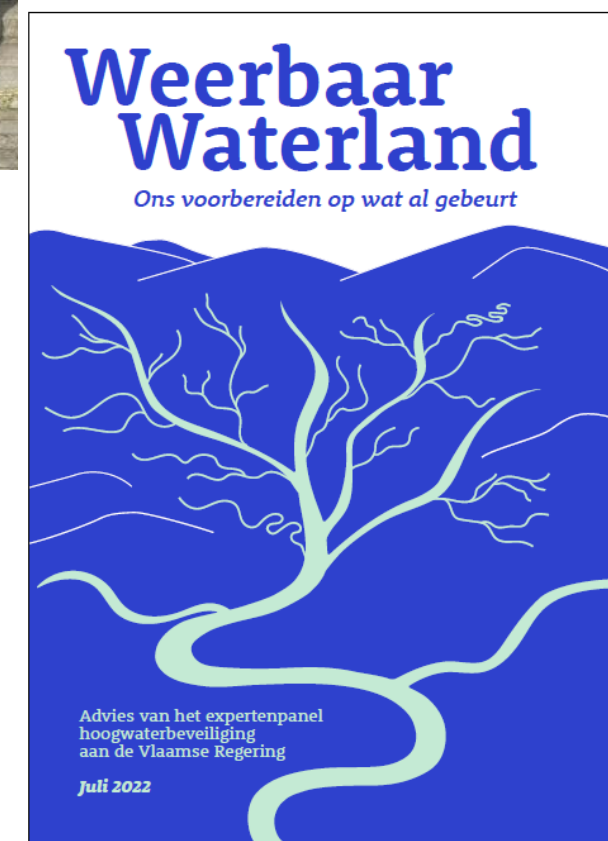
Heppeneert, 16 juli 2021

Vlaamse
overheid

Multidisciplinair expertenpanel

- ▶ O.l.v. Nederlands watergezant Henk Ovink
- ▶ Doelstelling : definiëren niveau van hoogwaterveiligheid, formuleren van onderbouwde adviezen en prioritaire maatregelen bepalen o.b.v. integrale aanpak met brede expertise
- ▶ Advies **'Weerbaar Waterland – Ons voorbereiden op wat al gebeurt'** 8 juli 2022 op VR
- ▶ Advies werd voorgesteld door Henk Ovink en besproken in vergadering verenigde commissies op 1 dec 2022

10 actiepunten + plan van aanpak

1. Heldere, geïntegreerde en taakstellende waterdoelen
Van diverse en vage waterkwantiteitsdoelstellingen naar geïntegreerde waterdoelen

2. Geïntegreerde en adaptieve actieprogramma's per deelbekken
Van een reactieve verzameling aan losstaande sectorale acties naar een uitvoeringsgerichte taakstelling op deelbekkenniveau

3. Water, bodem en klimaat sturen nieuwe rechtszekerheid
Van vrijblijvende wateradviezen en onzekere uitvoering naar een robuust en rechtszeker ruimtelijk en uitvoeringskader

4. Drie maal mandaat, van regie tot uitvoering
Van een uitvoering afhankelijk van vrijwilligheid en vertraagd door fragmentatie van bevoegdheden naar duidelijke regie

5. Vier Vlaamse waterwerven
Van projectmatige werking naar een permanente sectoroverschrijdende aanpak gericht op uitvoering

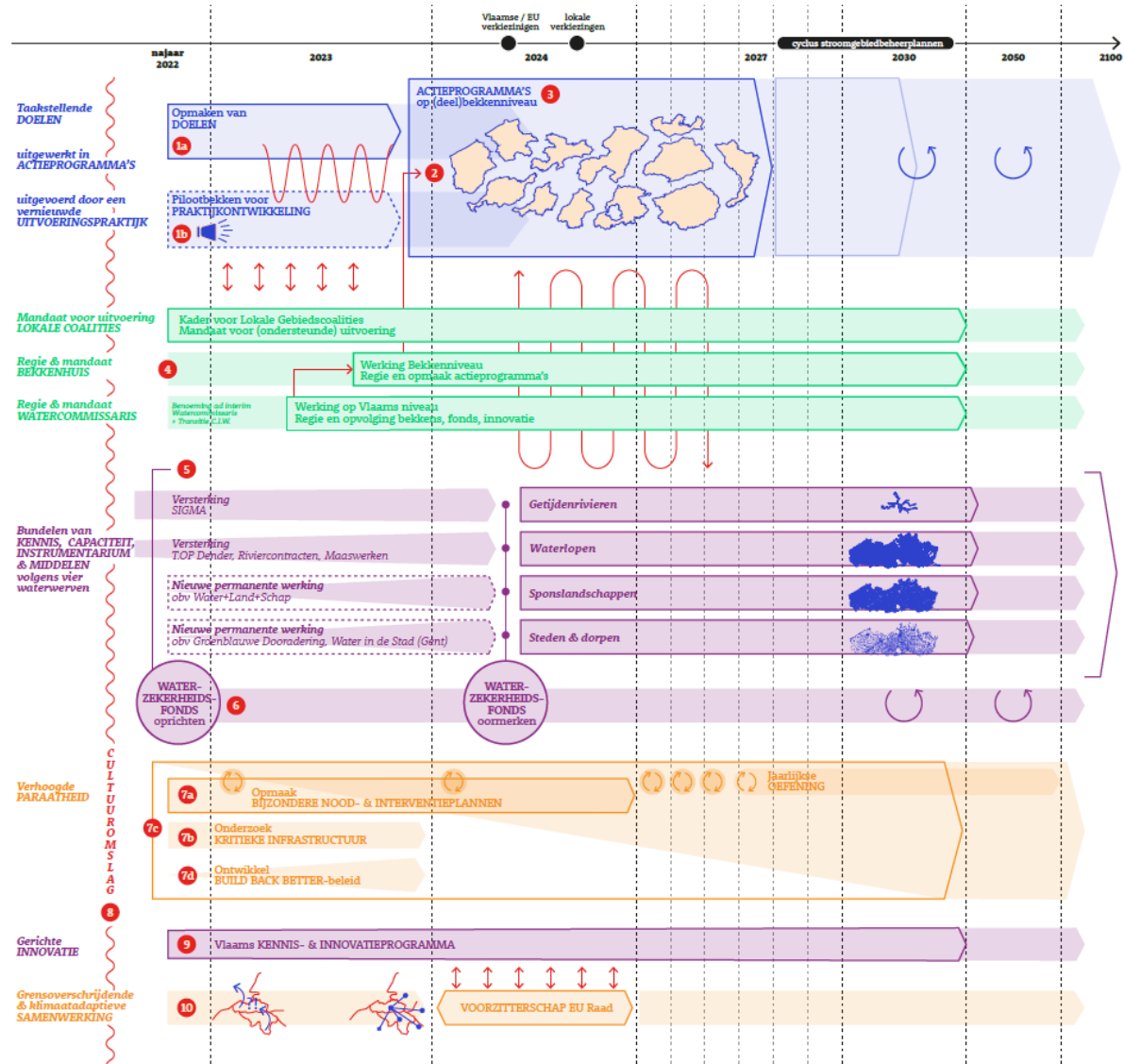
6. Verankerend Waterzekerheidsfonds
Van jaarlijkse projectbudgetten naar een legislatuuroverschrijdende systeemaanpak

7. Paraatheid van mensen en infrastructuur
Van relatieve onwetendheid naar verhoogde zelfredzaamheid

8. Cultuuromslag
Van individuele risico's naar maatschappelijke winst

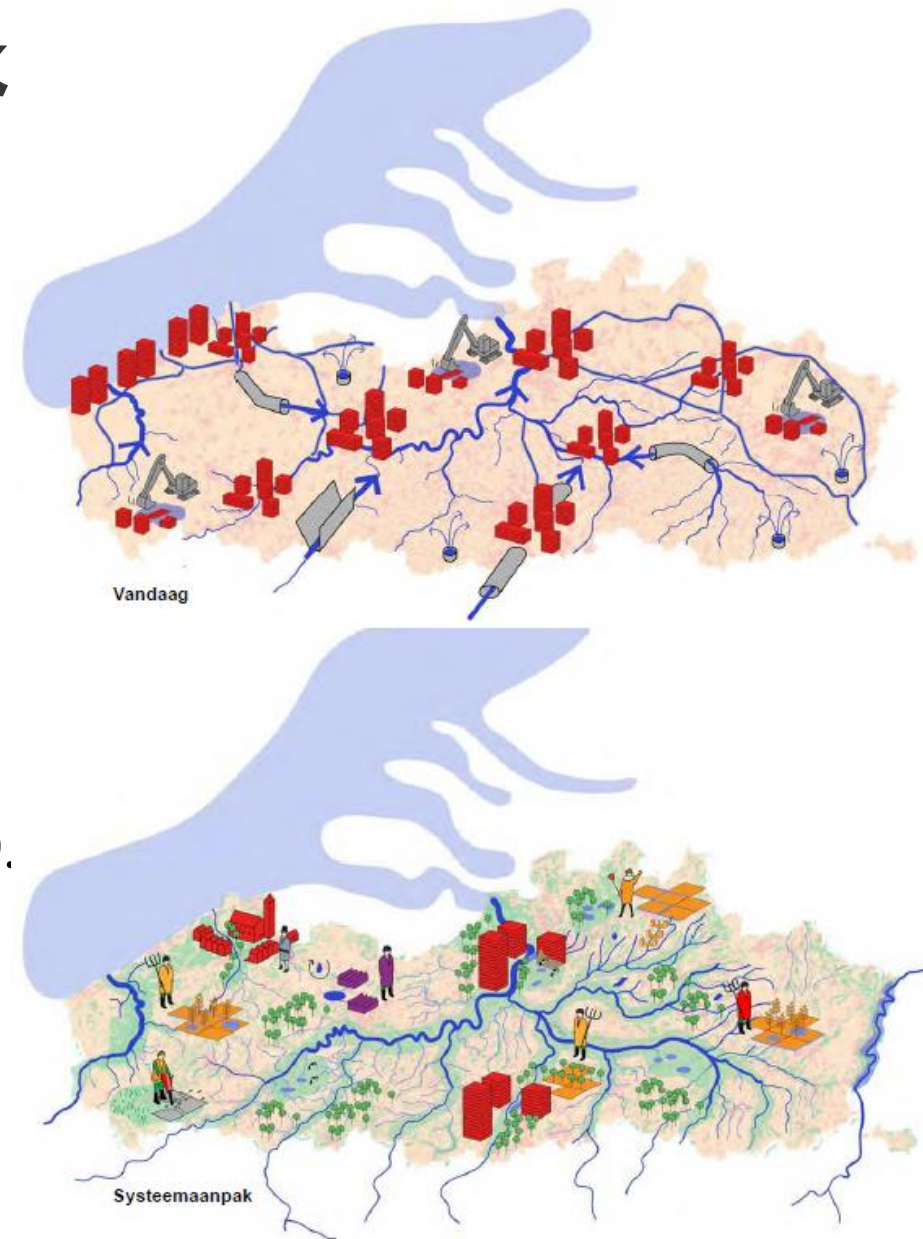
9. Vlaams Kennis- en Innovatieprogramma
Van sectorale wetenschappelijke ontwikkeling naar transdisciplinaire en praktijkgerichte innovatie

10. Grensoverschrijdende aanpak en samenwerking
Van een reactieve, afwaarts gelegen regio naar voorloper in Europese hoogwaterbeveiliging

Het advies: een systeemaanpak

- ▶ Herstel van natuurlijke werking van het watersysteem in elk bovenstrooms landschap en in elke vallei
- ▶ Maximaal vasthouden en bergen van water (spreiden) Absolute prioriteit aan natuurgebaseerde oplossingen.
- ▶ Benut koppelkansen: uitzonderlijke regenval (waterveiligheid) én droogte (waterbeschikbaarheid).
→ Waterveiligheid + Waterbeschikbaarheid = Waterzekerheid

Eerste onmiddellijke acties

→ **Extra budgetten** voor 2023 en 2024:

- Klimaatadaptatieplan 150 miljoen euro
- Sigmaplan: 60 miljoen euro
- Stroomgebiedbeheerplan: 100 miljoen euro

→ **Bovenop** bestaande Vlaamse budgetten voor waterbeheer

- Blue Deal 343 miljoen euro (waarvan 258 Omgeving)
- DVW 100 miljoen euro in 2022
- Maas: 6 miljoen euro voor dringende herstellingswerken na hoogwater van '21
- VMM 25 miljoen euro per jaar

1. Heldere, geïntegreerde doelen

2. Vertaal die in actieprogramma's

- ⇒ Klimaatadaptatieplan: Duidelijke visie, risico mag niet toenemen
- ⇒ Transversale aanpak: koppelkansen water, hitte, natuur, erosie, ...

Gepland:

- ⇒ Analyse/synthese van actuele en potentiële risico's + hiaten
- ⇒ Participatief proces voor de vastlegging van wenselijke veiligheidsniveaus

3. Water, bodem en klimaat sturen nieuwe rechtszekerheid

- ⇒ Nieuwe hemelwaterverordening
- ⇒ Nieuw watertoetsbesluit
- ⇒ leidraad klimaatbestendig bouwen
- ⇒ Ruimte voor water via wetlandherstel en natte natuur
- ⇒ Aankopen gronden en bebouwing in overstromingsgebied

Gepland / lopend:

- ⇒ Studie bescherming veengebieden
- ⇒ Opmaak BRV beleidskaders
- ⇒ Aangepast erosiebeleid

4. Driemaal mandaat, van regie naar uitvoering

⇒ Vlaams niveau: CIW – VMM – DVW

⇒ Bekken niveau : gebiedsgerichte werking

⇒ Lokaal niveau : coalities zoals Water-Land-Schap, Riviercontracten

Gestart / lopend:

⇒ Reorganisatie beheer onbevaarbare waterlopen en bijhorende regie

5. Vier Vlaamse waterwerven

▶ Getijdenrivieren

⇒ (versterkt) Sigmoplan

▶ Waterlopen

⇒ Ingrepen op en rond waterlopen via Blue Deal en Klimaatadaptatieplan

▶ Sponslandschappen

⇒ Wetlandherstel, natte natuur, peilbesluiten via Blue Deal en Klimaatadaptatieplan

▶ Steden en Dorpen

⇒ Subsidieprogramma's groenblauwe dooradering + LEKP

⇒ Handvaten: groenblauw peil + leidraad klimaatbestendig bouwen + klimaatportaal

6. Van projectbudget naar systeemaanpak

- ⇒ Bijkomende financiering voorzien (begroting 2023 en begroting 2024)
 - Klimaatadaptatieplan: 150 miljoen euro
 - Sigma plan: 60 miljoen euro.
 - Maas: 6 miljoen euro dringende herstellingswerken na hoogwater van '21
 - Stroomgebiedbeheerplan: 100 miljoen euro

7. Paraatheid van mensen en infrastructuur

- ⇒ Evaluatie bestaande BNIP (Bijzonder Nood- en Interventieplannen) + opmaak voor elk bekken
- ⇒ Versnelde renovatiegolf van kritieke infrastructuur
- ⇒ Klimaatadaptatiecheck in elk Vlaams infrastructuurproject

8. Cultuuromslag: van individuele risico's naar maatschappelijke winst

- ⇒ Aangepaste informatieplicht bij verkoop
- ⇒ Sensibilisatie en educatie
- ⇒ Campagne tegelwippen

9. Vlaams kennis en innovatieprogramma

- ⇒ Klimaatportaal VMM, LEKP pactportaal, portaal burgemeesterconvenant, klimaatruimte, blauwgroenvlaanderen.be, Blue Deal website, Vlaanderen breekt uit website, ...
- ⇒ Uitbouwen van een uniek aanspreekpunt/virtueel loket klimaatadaptatie en expertisenetwerk klimaatadaptatie
- ⇒ Oprichting Vlaams-breed webplatform "Klimaatbestendig Vlaanderen"

10. Grensoverschrijdende aanpak en samenwerking

- ⇒ Analyse lopend
- ⇒ Overleg op Belgisch en vervolgens op internationaal niveau

Implementatie advies 'Weerbaar Waterland'